

Врховниот суд на Република Северна Македонија, на Општата седница со која претседаваше Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија Беса Адеми, одржана на 24.12.2024 година, согласно член 37 став 1, алинеја 1 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр. 58/06, 35/08, 150/10, 83/18 и 198/18 и „Службен весник на РСМ“ бр.96/19), член 63 став 1 и 2 и член 65 став 1 од Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Северна Македонија („Службен весник на РСМ“ бр.14/22), одлучувајќи по Иницијативата за утврдување начелно правно мислење, поднесена од Александар Варела, адвокат од Скопје, го усвои следниот:

ЗАКЛУЧОК

Иницијативата за утврдување начелно правно мислење, поднесена од адвокат Александар Варела од Скопје, заведена под СУ-03.бр.655/24 од 01.10.2024 година, **НЕ СЕ УСВОЈУВА.**

Образложение

Согласно член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр.58/06, 35/08, 150/10, 83/18 и 198/18 и „Службен весник на РСМ“ бр.96/19), Општата седница на Врховен суд на Република Северна Македонија, на ден 24.12.2024 година расправаше по иницијативата за донесување на начелно правно мислење, поднесена од адвокат Александар Варела од Скопје, заведена под СУ-03.бр.655/24 од 01.10.2024 година.

Во иницијативата се предлага Врховниот суд на Република Северна Македонија да донесе начелно правно мислење по однос на двете поставени правни прашања, затоа што постојат недоречености и нејаснотии во врска со правилната примена на Законот за меѓународно приватно право, кој предвидува кога едно лице е странец во постапката и дека од значење е да се утврди дали во предметот лицето е странец заради примена на Адвокатската тарифа, според која има двојно зголемување на наградата кога во спорот има странски елемент. Во иницијативата се наведува дека е потребно воедначување на судската практика, бидејќи во едно исто апелационо подрачје различно се толкува постоењето на странски елемент, повикувајќи се на решението ГЖ-778/21 и пресудата ГЖ-162/22 на Апелационен суд Скопје, во кои се смета дека се изразени различни ставови.

Исто така, во иницијативата се наведува дека потребно е воедначување на судската практика која Адвокатската тарифа ќе се примени ако дејствијата се преземени по стара тарифа, а во време на фактурирање на побарувањето за процесни дејствија преземени од адвокатот е на сила нова тарифа.

Во конкретниот случај видно од содржината на иницијативата станува збор за донесени одлуки кои се однесуваат за ист предмет кој еднаш бил укинат од страна на Апелационен суд Скопје, а потоа постапувајќи по дадените укажувања донесена е првостепена одлука која е потврдена од Апелационен суд Скопје. Во иницијативата подносителот не наведува и не приложува различна судска практика, туку само одлуки донесени во прв и втор степен во постапка по конкретен предмет.

Согласно член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите, Врховниот суд на Република Северна Македонија на Општа седница утврдува начелни ставови и начелни правни мислења по прашања од значење за обезбедување на единството со примената на законите од страна на судовите во рок од три месеци, но не подолго од шест месеци по сопствена иницијатива или по иницијатива на претседател на суд или по иницијатива на седниците на судиите или судските оддели од судовите или по иницијатива на адвокати и ги објавува на веб страницата на Врховниот суд на Република Македонија.

Имајќи ја предвид погоре наведената законска одредба како и поднесената иницијатива, Општата седница на Врховен суд на Република Северна Македонија, оцени дека не се исполнети законските услови за утврдување начелно правно мислење, односно не постои различна судска практика во примена на законите.

Со оглед на горенаведеното, Општата седница на Врховен суд на Република Северна Македонија одлучи како во изреката на овој заклучок.

**ОПШТА СЕДНИЦА НА ВРХОВНИОТ СУД
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

